

Ljussilbrinnningen

Vad man nästan alldeles lagt bort
ljussilbrinnningen. Den firades 29 Sept.
Man stöpte ljus (taljåvika) som de kallades
Man illuminerade hela huset allt efter
mål och lägenhet och så bjöds gäster och
goda vänner på fest med kaffe och tea
Stor del bestod af brännel rög, brännvins-
götk, och tobak. Tobak var på 1800-talet
en gudsdricka

Hösta-gilleLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Hösta-gillen är också en fest, som snart
hör till det förigångna. För man hade (ä-
lskad) gjordes alltid fest för väner och
tjänare. Den bländades med kullösta
lycktor och grönt af vad man kunde an-
skaffa. Det dansades till fram till morgnen.

Bordet dekedes allt smällan och
pigorna serverade kaffe och hembakat bröd
alla 7 slaven, spyddes kager. Födrängerna
serverade brännvin till gäst och tober.

303

Mårten

Mårten firades med pljla-
fisk och gröt.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

JulenLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Julen firades med fisk och
gröt, plättar, men gick julspöke
juleafton. Man klädde sig gärna efter
mått som lämnat under året alltid kom
mågon smygboad i sin beväringssmossa
från Tvedö, på den tiden hörde beväringss-
tiden till en glansdag. De som tjänat
soldat gick i sin smossa alltid sedan.
Till julspöke klädde man sig gärna
som björn eller ett annat sorts djur. Då
drog man fram hela beväring, spinnande
och garnande. När de drog fram björns
på brännvin och hem brygt öl eller mjölk
landtvin. I öskilt minns jag en dräng
som hade en fästare, utan för hennes fröster

stod på en 2 mtr. från ett plank. En
juleafton, han skulle just lägga sig, släckte
ljuset lät stubben falla och vid alla himmelens
makter, vid planket stod ett rött ansikte
ansikte. Drängen hade nämligen perkolat
en köf foderbata, skuret set ögonen, näsa
och mun och rinner i sitt ett ländt ljus.
Men pigorna blev så fröskräckt att han
gjorde det aldrig mer

Nyårsafton.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Nyårsafton sköt man det nya året på kl 12-1. Man ibland sköt man hälsningslöst. Fönsterbarnas smärte och många olyckor händer. Fick man fatt i dom som sköt skulle de förplågas. Trettonafton fick man nyålsgröt med sirap och lingon. Det var sjöden sirap som man gillade mest, men nyålsbryn nästan svart.

På kvällen efter att trefligt skulle man gå ut och räkna de 3 stjärnor, som kallas de vise männen. Då skulle man gå fram och baklänges på vägen ryggen till och låsa.

Lågen o. pågen, Nig konungen tre
kornes bord jag skall reda

hveins þáttur, þú skalt berda,
hveins ann þú skalt vita tippa.

Þú skalt meina þú se senn tíu-
kommande.

Önnur Febrúari var ein gæmnað
sprátt þótt þá hafi. Blíðe væri,
kommer meina þú se gæði

Þú tæktu meina þú se kan
Febrúari. Och (Maricus me seir löngr
þáttur þú gættu meina væri.
Þú þú þú þú þú.

PåskanLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Påskan firades med ägg
färgade i kaffesump och löjaskalen.

Blåmåndag fick man bullar och nyölk.

Wedetisdag, stenkägg. Askensdag råg-
nejälsgröt. Torsdag, grönska eller laka
kål. Långfredag, hade man alltid färdig
recept på som sylta, alltså, rödbetor och
vattenkrisgröt. Den dagen höll man mycket
helig, i hög mäsas skulle man gå, hade
man aldrig på långt till kyrkan. Allt
arbete som kunde skjutas upp sköt
man. I detta lördag firades och skenades
och kejsades. Aggkakor och fläsko var-
kades. På söndagen och färgades ägg.
Krautgarvar skulle ha varit till och

och vittesprågen $\frac{1}{2}$. Så knäcktes
äggarna i främman på varandra för att
se vem som var mest tjockskallig.

Enth gömdes i koffertben i läddeskan
för att om ett år se om det var fullt
blev fullt, var det torrt blev man fattig.
Så deklamerades och stajades, särskilt
kommer jag i hög några verser om

Min hyrma

Så ja bodde i Ytterdala, Så hade
ja en hyrma

Som kunde både gjöra, o. göra,

I hem gjöre både i helka o. helka

Så med som jera i tjue för, kunde mölka.

Men på ble ja golen på min hysena, a rest.
 to' Johan a skulle säga min hysena, a dänkan
 en kening a ville se på hänges vinga, om hysen
 kunde bra springa a se hänges tår, va hon
 va vår.

På ble ja golen på den keningan, a rest ing län
 Höf chutann, a skad hysen a en tiggman,
 a skänggel a en ko, de hysen i tus.

På lytte ja de va sven om min keninga,
 och hon skulle sitta på sven hysen
 a springa, a så skita ja båd etter Magretta
 vovva, ad hysen skulle komma a göra korpva
 h, hysen a ja, som i vaggjan la
 vi gladder att vi skulle på sven fa
 a så malingja som gick genom dörarna

ud eller ringj, så slo dom kring ornen
 men välre sjungj

Så skulle far o ja höra ta sköfs,
 far höjde bax o ja höjde ette,
 far täpte o ja löjle,
 så kom vi ti en stor sköf.
 me bara ett enda trä o en
 vi klö opp i trääd, slo ett hol i knääd
 o lå då i osa, o pavela ner i en kokosa
 o gick i trädkorna fulla me björne-pigga.

Böner patte men förste bönsöndagen i
 Maj

Gå vilse

Man fick aldrig gå öfver en
 fjärr stö, ett nypläjt fält efter mörkrets
 jäbrats då kunde det hända att man
 nåka sig för något, man kunde gå vilse
 och ej nåka nån igen förrän på morgonen
 då det börja lysa. Man kunde också
 vända lundman om på fick aldrig något
 följden på en.

Värml. och maran.

Värml. och maran bar man mycket
för. Håstar, isynnerhet de bästa blef
ofta ridna af maran. De stämpade
då och vor alldeles portta om morgnarna
och maranen var kuyten i flåten så tät
att ingen mänsklig hand kunde kuyta
upp den igen, om man det kunde skulle
man få se maran som en liten fjäder
flyga öfver hästen) men det lyckades
aldrig. Det kunde hända att öfver
människor blef ridna af maran.

Det hände alltid om natten, ty om dagen
var hon vanlig kvierna. Den som blef riden
af maran kunde inte ridas. Det händes
som en hel tyngd som hade sig öfver

bröstat och oför minnen, man kunde inte
gärna se det hända nämligen alltid då
man låg på ryggen. Kunde någon då
bara hålla den rida vid handen på slapp
maran. För att undgå kunde både man
i stumpschick i kors se om dörr
eller också satte man sina skor som man
tagit af sig om kvällen med hälsan i
sängen, då kunde inte maran komma
på en också skulle man låta mycket
lätt. Hästarna skyddade man om
man både i halmskin om kors se om
stalledörren, eller en hästsko som vände
mot dörren och så något stål fast över
dörrens. Yrulfen skulle vara korin
sky, som var i grossen. Men under menton-
tion. Det händes att han blev hem i

flykten och sedan blev han aldrig omvärd
mera. Varulven likna en hund med
brinnande öron, tag ben, ty det fjärde benet
var pumpa. Då skutta han om kring
vid brunnen ty han visste att fjörda
skulle hämta vatten i skymningen.

Hur blev man mår eller omvärd? Jo,
det gick på två: En kvinna som var i grosser
och i förslo stunden ville medgå smärta skulle
i 3:de o' 7:te mån. vid nybäring i 3:de
och i sedan i 7 mån sprunna en kvinna
som ett fot föts i på 3 stolpar vid ett
vägskäl där 2 vägar mötas k. 12 om
natten krypa 3 ggr. i genom. Smärta
skulle då medgå. Hon skulle vara vak
då hon gjorde det. Det kunde som hon sedan
född skulle om det blev fluka, bli mår

men om det blev gosse en varning.

Det varade länge i tron på lasses-
byggden, att den kvinna som fick tvillingar
hade 2 män och många kvinnor har blivit
pneumatisk därför.

Träskkonst.Trakta på svavelsticker

När man blef sjuk så fick man
 luktta på svavelsticker då som tänder
 så att fosfor drags sepp i näsan så man
 höll på att däre af. Sedan puerades
 händstickerorna, hvilka voro tre, samt
 om hufvudet, först 3 var rätt sedan
 3 var öfver, blockna stickerorna i mellan
 alla varform voro tillräcka liksom det ett
 gott förbud annars var det rätt så
 allvarsamt.

Äjv behandlades likadant om de
 voro hägriga.